

Nádas Péter Helyszínelés című novellájának témája a Normafához közeli Eötvös út 48. szám alatt található villa. A novella elbeszélője egy ismerősenek hívására ellátogat az ismeretlen villába, ahol felidézi a Rajk-per egyik vádlottjaként fogvatartott Szász Béla emlékiratait, amelyek alapján beazonosítja és feltérképezi a helyszínt. Nádas visszaüt más fogvatartottak történeteire is, illetve saját gyerekkori emlékeire, amikor a villa mellett síeltek a Normafán. Az egykor az ÁVH tulajdonában álló villa ma a Normafa Kapu és Látogatóközpont fogadóépülete, a felújítás a Benczúr-Weichinger Studio tervei alapján készült el 2021-ben. A Rajk-villa – és manapság számos másik épület – felújítása továbbírás helyett jóval inkább felülírja és elfedi a hely történetének rétegeit, ezért érezzük aktuálisnak, hogy alkotásunkban a villa emlékezetével foglalkozunk.

Nádas Péter novellájában nagyon inspiráló, ahogyan a tereket a leírások, visszaemlékezések alapján idézi fel és hasonlítja össze az elé táruló valósággal. Nem a novella megfilmesítésére törekszünk, inkább egy kísérleti alkotásban, a szöveget kísérő animációban gondolkodunk, amely mint vizuális hozzátétel tovább mélyíti, kutatja a novellában feltárt történeteket. A villához számos egyéni emlék kapcsolódik különböző időszakokból és szemszögekből, az emlékezettel mint témával nagyon rétegzetten találkozunk. Az épület tereinek emlékezetét tovább árnyalják az emberek itt ért traumák és az információik hiányossága. Szeretnénk vizuálisan megjeleníteni az emlékezés szubjektivitását és különböző típusait.

Célunk a villához kapcsolódó képi, filmes, szöveges források átfésülése, összegyűjtése, az elérhető források tere vonatkozó, arra utaló részleteiből kísérletet tenni az emlékekben megjelenő szubjektív tér feltérképezésére. A makettezés olyan eszköz az animációkhoz, amivel elemezzük és bemutatjuk az adott tereket a hozzájuk kapcsolódó emlékek alapján. Szeretnénk feltárni, hogy egy tér karakterisztikus jellemzői, részletei milyen fogódzópontot jelentenek az emberi emlékezetnek. Egy-egy apró téri momentum milyen mély kutatóablakot nyit tudtunkon kívül.